

Силабус дисципліни вільного вибору «Менеджмент і фармацевтична організація»

1. Загальна інформація	
Назва факультету	фармацевтичний
Освітня наукова програма	22 Охорона здоров'я 226 Фармація, промислова фармація, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2020-2021
Назва дисципліни, код	ВК-1 «Менеджмент і фармацевтична організація» Kaf_organizationpharm@meduniv.lviv.ua
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра організації і економіки фармації 79010, м. Львів, вул. Пекарська, 75 Тел. (032) 276-86-39, 276-85-81 Kaf_organizationpharm@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Громовик Богдан Петрович - доктор фармацевтичних наук, професор, hromovyk@gmail.com
Рік навчання	3
Семестр	6
Тип дисципліни/ модуль	Вибіркова
Викладачі	Громовик Богдан, д.фарм.н, професор, hromovyk@gmail.com
Erasmus так/ні	Ні
Особа, відповідальна за силабус	Громовик Богдан, д.фарм.н, професор, hromovyk@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість годин	Всього: 120, з них лекції – 10, практичні заняття – 84, семінарські заняття – 4, самостійна робота – 22.
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	За графіком кафедри
2. Коротка анотація до курсу	
Менеджмент і фармацевтична організація є однією із навчальних дисциплін у комплексі курсів за вибором, що формують докторів філософії з фармації. Вона уможливує формування у здобувачів вищої фармацевтичної освіти сучасне управлінське мислення.	
3. Мета і цілі курсу	
Метою викладання вибіркової дисципліни «Менеджмент і фармацевтична організація» є набуття здобувачами вищої фармацевтичної освіти здібностей системного мислення та інтегрованих практичних навиків управління фармацевтичною організацією в умовах постійно змінюваного середовища. Основною задачею вивчення навчальної вибіркової дисципліни «Менеджмент і фармацевтична організація» є оволодіння методами та інструментарієм прийняття управлінських рішень, набуття вмінь реалізувати цілісну, ефективну та гнучку концепцію управління фармацевтичною організацією.	
4. Пререквізити курсу	
Міждисциплінарні зв'язки вивчення вибіркової дисципліни «Менеджмент і фармацевтична організація» завершує комплекс профільних дисциплін, що формують докторів філософії з фармації. Вивчення навчальної дисципліни базується на загальних знаннях таких навчальних дисциплін як «Наукова етика», «Психологічні аспекти щодо керівництва персоналом та	

професійного росту науковця», «Медичне право».

Вибіркова дисципліна закладає основи вивчення здобувачами вищої фармацевтичної освіти таких дисциплін як «Міжнародний маркетинг у фармації» та «Дослідження фармацевтичного ринку», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами на формування умінь застосовувати знання та уміння з управління фармацевтичною організацією у процесі подальшого навчання й у професійній діяльності доктора філософії з фармації.

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
Зн-1	Знати сучасні інформаційні й комунікаційні технології	<i>ПРН 1</i>
Зн-2	Знати сучасні управлінські підходи до обґрунтування рішень	<i>ПРН 1</i>
Зн-3	Знати особливості генерування нових ідей, управління проєктами, планування та розподілу часу, автономної праці	<i>ПРН 1</i>
Зн-4	Знати особливості фармацевтичної науки і практики	<i>ПРН 1</i>
Зн-5	Знати особливості виявлення потреби в додаткових знаннях у сфері фармації та за напрямком наукових досліджень	<i>ПРН 1</i>
Зн-6	Знати категорійно-понятійний апарат, новітні теорії, концепції, технології і методи, необхідні для розв'язання комплексних проблем фармації	<i>ПРН 1</i>
Зн-7	Знати особливості формулювання дослідницьких питань, розробки проєктів наукових досліджень	<i>ПРН 1</i>
Ум-1	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел	<i>ПРН 4</i>
Ум-2	Вміти оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	<i>ПРН 8, ПРН 9,</i>
Ум-3	Вміти генерувати нові ідеї, розробляти та керувати проєктами, планувати та розподіляти час, працювати автономно	<i>ПРН 2</i>
Ум-4	Вміти у роботі використовувати особливості фармацевтичної науки і практики	<i>ПРН 3</i>
Ум-5	Вміти виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері фармації та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези	<i>ПРН 5, ПРН10</i>
Ум-6	Вміти застосовувати категорійно-понятійний апарат, новітні теорії, концепції, технології і методи, необхідні для розв'язання комплексних проблем фармації	<i>ПРН10</i>
Ум-7	Вміти формулювати дослідницькі питання, розробляти проєкти наукових досліджень	<i>ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7</i>
К-1	Виявляти, ставити і вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення	<i>ПРН5</i>
К-2	Встановлювати комунікативні зв'язки в контексті нової професійної ситуації	<i>ПРН13, ПРН-14</i>
К-3	Доносити до зацікавлених осіб результати обробки й аналізу інформації з різних джерел	<i>ПРН 12, ПРН15</i>
АВ-1	Нести відповідальність за результати обробки й аналізу інформації з різних джерел	<i>ПРН11, ПРН13</i>
АВ-2	Нести відповідальність за прийняті рішення та результати оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт	<i>ПРН13</i>
АВ-3	Нести відповідальність за нові ідеї, результати управління проєктами, планування та розподіл часу, результати автономної праці	<i>ПРН13</i>
АВ-4	Нести відповідальність за результати розуміння предметної області за напрямком і тематикою фармацевтичних досліджень і професійної діяльності	<i>ПРН13</i>
АВ-5	Нести відповідальність за результати виявлення потреби в додаткових знаннях у сфері фармації та за напрямком наукових досліджень, а також генерування наукових гіпотез	<i>ПРН13</i>

AB-6	Нести відповідальність за належне застосування категорійно-понятійного апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій і методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем фармації		<i>ПРН13</i>	
AB-7	Нести відповідальність за результати формулювання дослідницьких питань, розробки проєктів наукових досліджень		<i>ПРН13</i>	
6. Формат і обсяг курсу				
Формат курсу		Денна форма навчання		
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп		
лекції	10	1		
практичні	84	1		
семінари	4	1		
самостійні	22	1		
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
<i>Л-1</i> <i>П-1</i> <i>СР-1</i>	Теоретичні основи менеджменту	Сутність сучасних управлінських теорій. Етапи розвитку світової економіки. Сутність менеджменту, маркетингу та логістики як теорій управління. Етапи розвитку менеджменту. Класична (адміністративна) школа управління. Школи людських стосунків і поведінкових наук. та ринково орієнтовані школи. Школа науки управління. Формування інтегрованих підходів у менеджменті. Комп'ютеризація управлінських процесів. Еволюційний менеджмент. Особливості розвитку управлінських теорій у вітчизняній фармацевтичній галузі. Порівняльна характеристика японської та американської моделей менеджменту. Основні принципи сучасного менеджменту. Суб'єкти та рівні управління. Характерні риси менеджера та підприємця. Ролі, притаманні менеджеру, згідно з класифікацією Генрі Мінцберга. Соціально-етичні аспекти менеджменту. Поділ праці на рівні управління.	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.
<i>Л-2</i> <i>П-2</i> <i>СР-2</i>	Організації як об'єкти управління	Організація як відкрита система. Класифікація організацій. Загальні риси й умови успіху організації. Характеристика етапів життєвого циклу організації. Процес управління організацією. Причини виникнення й основні типи формальних груп. Сутність і характеристики неформальних груп. Чинники, які впливають на ефективність роботи групи. Сутність і класифікація чинників впливу на організацію. Реакції організації на зміни в зовнішньому середовищі та регулювання його умов. Характеристика чинників внутрішнього середовища, зовнішнього середовища прямої та непрямої дії.	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.
<i>Л-3</i> <i>П-3</i> <i>СР-3</i>	Суб'єкти фармацевтичного підприємництва та умови їх господарювання.	Сутність, принципи й основні риси підприємництва. Класифікація підприємств. Організаційні форми підприємницької діяльності. Установчі документи господарського товариства. Об'єднання підприємств. Порядок реєстрації підприємницької діяльності. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності. Підприємницький ризик та збитки. Припинення діяльності фармацевтичного підприємства. Банкрутство та загальний порядок ліквідації фармацевтичного підприємства.	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.
<i>Л-4</i> <i>П-4</i> <i>СР-4</i>	Функції фармацевтичного менеджменту	Сутність, класифікація та взаємозв'язок функцій менеджменту. Планування як загальна функція менеджменту. Стратегічне і тактичне планування. Сутність функцій організування й основних типів організаційних структур управління. Характерні риси комбінованих організаційних структур управління. Сутність мотивування. Характерні риси	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.

		основних змістових та процесійних теорій мотивування. Сутність і класифікація контролювання. Регулювання як загальна функція менеджменту.		
Л-5 П-5 СР-5	Методи фармацевтичного менеджменту	Сутність і класифікація методів фармацевтичного менеджменту. Економічні, технологічні, соціально-психологічні та адміністративні методи менеджменту. Комплекс належних фармацевтичних практик. Принципи тотального управління якістю. Стандарти міжнародної організації зі стандартизації ISO. Корпоративні інтегровані системи.	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.
Л-6 П-6 С-1 СР-6	Сполучні процеси у фармацевтичному менеджменті	Сутність і класифікація управлінських рішень. Чинники, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Умови та моделі успішного прийняття управлінських рішень. Етапи процесу вироблення раціональних управлінських рішень. Делегування організаційних повноважень і відповідальності. Сутність і класифікація комунікацій. Характеристика комунікаційного процесу. Інформаційне забезпечення комунікаційного процесу. Форми колективного обміну управлінською інформацією. Поняття перешкод у сполучних процесах, способи їх подолання. Діловодство на фармацевтичних підприємствах. Класифікація управлінської інформації. Організація документообігу на фармацевтичних підприємствах. Автоматизація управлінської діяльності. Інформаційно-управлінські системи, автоматизовані системи управління та автоматизовані інформаційно-пошукові системи у фармації.	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.
Л-7 П-7 С-2 СР-7	Керівництво та лідерство у фармацевтичних організаціях	Сутність керівництва, лідерства та влади. Форми влади. Сучасні підходи до керівництва. Види стилів керівництва. Сутність, причини та види конфліктів. Управління конфліктами. Стили поведінки у конфліктній ситуації. Характеристика стресу. Напрямки подолання стресів.	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.
Л-8 П-8 СР-8	Управління трудовими відносинами фармацевтичних організацій	Загальні положення Кодексу законів про працю України. Характерні риси колективного договору. Сутність, гарантії, терміни та порядок укладання трудового договору. Правове забезпечення трудових відносин. Робочий час та час відпочинку. Мотивування праці, гарантії та компенсації у процесі трудової діяльності. Правове регулювання праці, трудової дисципліни та трудових суперечок	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.
Л-9 П-9 СР-9	Управління трудовим потенціалом фармацевтичної галузі	Фармацевтична освіта в Україні. Багатоступенева безперервна фармацевтична освіта. Види і форми післядипломного навчання. Управління фармацевтичними кадрами. Характерні риси й особливості етапів управління фармацевтичними кадрами.	Зн1-Зн7, Ум1-Ум7, К1-К3, АВ1-АВ7	Проф. Громовик Б.П.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
Зн-1	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9	Спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю студентів на заняттях, усне опитування, письмовий контроль знань за допомогою письмового тестування з використанням набору стандартизованих завдань для встановлення вхідного та вихідного рівня знань, структурований контроль практичних навичок; контроль виконання практичної роботи.	Оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованим і включає контроль теоретичної та практичної підготовки за традиційною 4-бальною шкалою. Оцінки традиційною шкалою конвертуються у бали
Зн-2	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9		
Зн-3	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9		
Зн-4	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9		
Зн-5	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9		
Зн-6	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9		
Зн-7	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9		
Ум-1	Л1-Л9, П1-П9, С1-С2, СРС1 - СРС-9	Спостереження за навчально-	Оцінювання поточної

https://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/dept/human_resources_dept/02.Правила%20внутрішнього%20трудового%20розпорядку/01.Правила%20внутрішнього%20трудового%20розпорядку.pdf

університету;

– Стратегії та процедурам забезпечення якості освіти

https://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/else/quality_dept/01.Стратегія%20політика_та%20процедури_забезпечення_якості_освіти/01.Стратегія_та_процедури_забезпечення_якості_освіти.pdf);

– Положенням про організацію освітнього процесу

https://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/dept/nv_dept/09.Документи_з_організації_освітнього_процесу/01.Положення_про_організацію_освітнього_процесу_ЛНМУ.pdf) та про критерії, правила і

процедуру оцінювання результатів навчальної діяльності

https://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/dept/nv_dept/09.Документи_з_організації_освітнього_процесу/02.Критерії_і_правила_оцінювання.pdf).

Для успішного засвоєння навчального курсу здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- брати активну участь у навчальному процесі, зокрема належно вивчати навчальний матеріал за кожною темою;

- не пропускати лекції та практичні заняття без поважної причини, а у разі хвороби надати довідку;

- не запізнюватися на лекції та практичні заняття;

- своєчасно відпрацьовувати пропущені заняття;

- готуватися до практичних занять і підтримувати зворотний зв'язок під час їх проведення;

- своєчасно й акуратно виконувати завдання для СРС;

- відключити мобільний телефон під час лекцій та практичних занять;

- брати належну участь у контрольних заходах (поточний контроль, контроль СРС, підсумковий контроль), у ході яких підказки та списування недопустимі.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності за чинними нормативними документами.

Результатом невиконання та / або недотримання політики навчального курсу може бути оцінка «незадовільно».

10. Література

Основна (базова)

1. Громовик Б.П., Гасюк Г. Д., Левицька О. Р. Менеджмент і маркетинг у фармації: підручник; за ред. д-ра фарм. наук, проф. Б. П. Громовика. К.: Медицина, 2008. 752 с.

2. Менеджмент у фармації / О. Є. Кузьмін, Б. П. Громовик, Г. Д. Гасюк, О. Р. Левицька, О. Г. Мельник. Вінниця: Нова книга, 2005. 448 с.

Допоміжна

1. Афанасьєв М.В., Шемаєва Л.Г., Шерлока В.С. Основи менеджменту: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни; за ред. проф. М.В. Афанасьєва. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. 484 с.

2. Здобутки та перспективи управління фармацевтичною системою: наукове видання; за редакцією Богдана Громовика та Артема Горілика. Львів: Ліга – Прес, 2018. 222 с.

3. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII.URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08/>

4. Сучасні аспекти фармацевтичної практики в Україні: колективна монографія; за ред. Б.П.Громовика. Львів: Ліга-прес, 2014. 386 с.

5. Сучасні аспекти фармацевтичної практики в Україні: колективна монографія. Випуск 2; за ред. Б.П.Громовика. Львів: Ліга-Прес, 2017. 253 с.

6. Ткаченко Н. О. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації : монографія; за науковою редакцією професора Б. П. Громовика. Запоріжжя : Вид-во ЗДМУ, 2018. 217 с.

7. Унгурян Л.М., Громовик Б.П. Фармацевтична практика: логістичні, інформаційні, нейроеконімічні та соціальні аспекти: монографія. Львів: Простір-М, 2016. 155 с.

8. Фармацевтична енциклопедія / Голова ред. ради та автор передмови В.П. Черних. К.: «МОРІОН», 2005. 848 с.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

Робоча навчальна програма з дисципліни. Мультимедійне забезпечення лекцій.
Тези лекцій з дисципліни.
Методичні рекомендації до практичних і семінарських занять здобувачів вищої освіти.
Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Тестові та контрольні завдання до практичних занять.
Питання та завдання до підсумкового контролю. Методичні рекомендації для викладача.
Навчальна платформа MISA.
Онлайн система неперервної фармацевтичної освіти AdFarm S.A.
Комп'ютерний клас на 16 робочих місць, підключених до локальної мережі університету із прямим виходом в мережу Інтернет.

12. Додаткова інформація

Відповідальна за освітній процес на кафедрі – доцент Дорикевич К.І.
Практичні заняття проводяться за адресою: вул. Пекарська, 75, корпус НВА
Веб-сайт кафедри: <https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-organizatsiyi-i-ekonomiky-farmatsiyi/>

Укладачі силабуса:

Громовик Б. П., д.фарм.н., професор

Левицька О. Р., кандидат фарм. наук, доцент

Завідувач кафедри ОЕФ: проф. Громовик Б.П.